

JESV Jedinstvo Sevojno a.d, Sevojno Analiza Boniteta

Osnovni podaci

Tabela 1: Osnovni podaci

| Naziv | Jedinstvo |
|------------------------|---|
| Poslovno ime | MONTAŽNO-PROIZVODNO PREDUZEĆE JEDINSTVO ZA IZRADU I MONTAŽU TERMO I HIDRO IZOLACIJA I POSTROJENJA AKCIONARSKO DRUŠTVO |
| Status | Aktivno privredno društvo |
| Matični broj | 07188307 |
| Pravna forma | Akcionarsko društvo |
| Sedište | Opština: Užice, Mesto: Sevojno, Ulica i broj: Prvomajska 66 |
| Datum osnivanja | 07.08.1991 |
| PIB | 102136136 |
| Naziv sektora | F-Građevinarstvo |
| Predmet analize | Konsolidovani finansijski izveštaji |

Sažetak

U 2012. godini dolazi do smanjenja EM Score i Tafler z-score posebno ovog poslednjeg. Međutim njihove vrednosti su još uvek daleko iznad zone bankrotstva. Problem sa ovim modelima je što ne uzimaju u obzir cash-flow analizu. Analiza novčanih tokova pokazuje da je preduzeće predmet analize izloženo kratkoročnim finansijskim rizicima.

Jedinstvo ima ispoštovana elementarna pravila finansiranja, pozitivan neto obrtni kapital, usklađenost sredstava i njihovih izvora finansiranja po ročnosti što predstavlja čvrstu finansijsku strukturu što svakako treba iskoristi za otklanjanje kratkoročnih finansijskih rizika.

Pokazatelji profitabilnosti po svojim iskazanim ostvarenjima su zadovoljavajući. Ali vrednosti racia kvaliteta dobitka upućuju na ispitivanje kvaliteta finansijskih izveštaja, kako bi se iskazan dobitna ostvarenja i potvrdila.

Opšta analiza finansijskih izveštaja

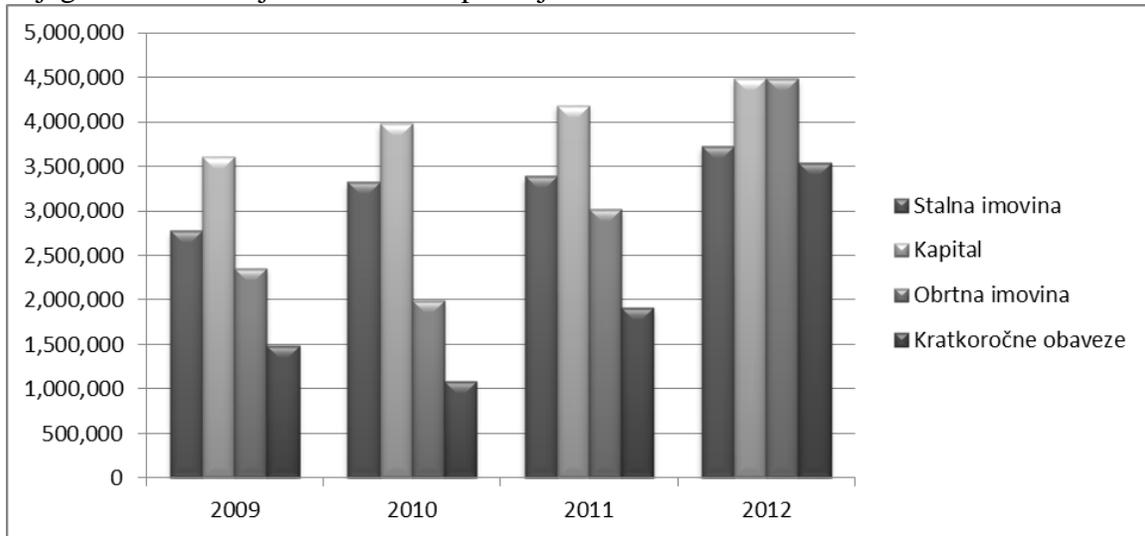
Tabela 1: Sažeti bilans stanja u 000 RSD

| Dan bilansa | 31/12/2009 | 31/12/2010 | 31/12/2011 | 31/12/2012 |
|---|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Aktiva | | | | |
| Gotovinski ekvivalentni I gotovina | 171,113 | 108,554 | 199,510 | 410,937 |
| Kratkoročni finansijski plasmani | 1,133,567 | 751,370 | 423,060 | 778,000 |
| Potraživanja | 626,805 | 682,987 | 1,607,722 | 2,156,704 |
| Zalihe | 250,673 | 261,875 | 598,566 | 1,018,707 |
| Ostala obrtna imovina | 172,347 | 183,256 | 188,979 | 119,475 |
| Obrtna imovina | 2,354,505 | 1,988,042 | 3,017,837 | 4,483,823 |
| Rast | / | -15.56% | 51.80% | 48.58% |
| Dugoročni finansijski plasmani | 18,804 | 49,756 | 40,286 | 86,463 |
| Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva | 1,007,998 | 1,327,146 | 1,383,578 | 1,472,058 |
| Ostala dugoročna imovina | 1,748,308 | 1,944,905 | 1,966,537 | 2,168,272 |
| Stalna imovina | 2,775,110 | 3,321,807 | 3,390,401 | 3,726,793 |
| Ukupna Aktiva | 5,129,615 | 5,309,849 | 6,408,238 | 8,210,616 |
| Obaveze & akcionarski kapital | | | | |
| Obaveze iz poslovanja | 1,160,972 | 913,036 | 1,387,874 | 2,830,018 |
| Kratkoročne finansijske obaveze | 221,184 | 73,298 | 344,555 | 525,001 |
| Ostale kratkoročne obaveze | 104,067 | 99,158 | 177,414 | 182,826 |
| Kratkoročne obaveze | 1,486,223 | 1,085,492 | 1,909,843 | 3,537,845 |
| Rast | / | -26.96% | 75.94% | 85.24% |
| Dugoročni krediti | 441 | 10,884 | 8,714 | 157,928 |
| Dugoročna rezervisanja | 6,584 | 3,012 | 9,125 | 4,749 |
| Ostale dugoročne obaveze | 21,542 | 230,049 | 295,684 | 26,802 |
| Dugoročne obaveze | 21,542 | 240,933 | 304,398 | 184,730 |
| Ukupne obaveze | 1,514,349 | 1,329,437 | 2,223,366 | 3,727,324 |
| Rast | / | -12.21% | 67.24% | 67.64% |
| Osnovni kapital | 668,822 | 687,297 | 686,251 | 550,378 |
| Neraspoređeni dobitak & ostali kapital | 2,944,162 | 3,292,353 | 3,497,295 | 3,934,661 |
| Kapital | 3,612,984 | 3,977,650 | 4,183,546 | 4,485,039 |
| Rast | / | 10.09% | 5.18% | 7.21% |
| Ukupna pasiva | 5,130,903 | 5,311,175 | 6,410,051 | 8,213,205 |

U poslednje dve godine preduzeće predmet analize ima relativno snažan rast obrtne imovine od 51,80% i 48,58% što je posledica rasta zaliha i potraživanja. Rast potraživanja je upozoravajući pošto on indicira i moguću otežanu naplatu. U istom periodu kratkoročne obaveze rastu brže od obrtne imovine ali taj rast je pre svega posledica usporavanja izmirenja obaveza prema dobavljačima. U poslednjoj godini dolazi do smanjenja dugoročnih obaveza tako da bi preduzeće predmet analize moglo u

narednom periodu da razmisli o dodatnom dugoročnom zaduživanju koje bi delom bilo poželjno ikoristiti i za smanjenje kratkoročnih obaveza.

Dijagram 1: Finansijsko-strukturna pozicija



Dijagram 2: Vanbilansne pozicije

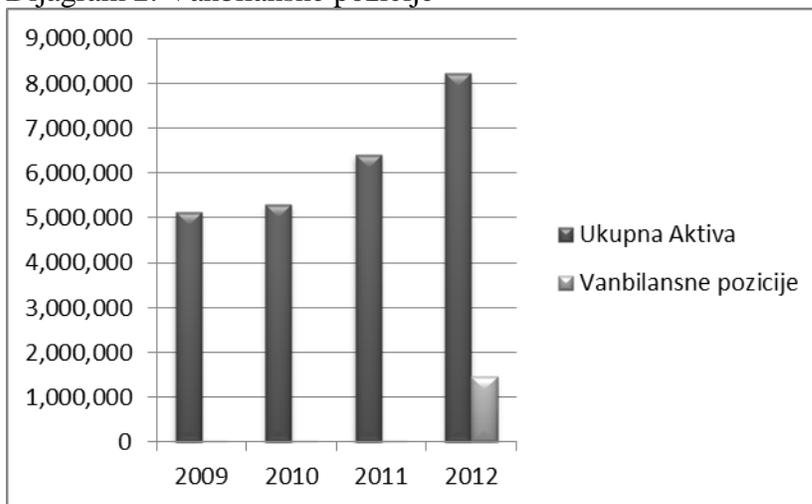


Tabela 2: Sažeti bilans uspeha u 000 RSD, osim za zaradu po akciji

| Dan bilansa | 31/12/2008 | 31/12/2009 | 31/12/2010 | 31/12/2011 |
|-------------------------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Poslovni prihodi | 4,110,977 | 4,213,156 | 4,472,716 | 6,060,768 |
| Rast | / | 2.49% | 6.16% | 35.51% |
| Troškovi materijala i robe | 2,053,624 | 2,013,739 | 2,304,046 | 3,511,680 |
| Rast | / | -1.94% | 14.42% | 52.41% |
| Bruto dobitak | 2,057,353 | 2,199,417 | 2,168,670 | 2,549,088 |
| Operativni troškovi | 1,600,386 | 1,852,481 | 1,843,136 | 2,243,383 |
| Rast | / | 15.75% | -0.50% | 21.72% |
| Poslovni dobitak | 456,967 | 346,936 | 325,534 | 305,705 |
| Finansijski prihodi | 156,763 | 230,347 | 89,597 | 157,187 |
| Finansijski rashodi | 40,967 | 116,882 | 104,393 | 118,453 |
| Ostali prihodi (rashodi) | -18,475 | 72,516 | 80,918 | 40,520 |
| Neto dobitak | 551,264 | 489,398 | 365,023 | 312,397 |
| Rast | / | -11.22% | -25.41% | -14.42% |
| Osnovna zarada po akciji | 1809.09 | 1606.06 | 1197.90 | 1025.20 |
| Razvodnjena zarada po akciji | 1809.09 | 1606.06 | 1197.90 | 1025.20 |

U celom posmatranom periodu imamo pad dobitnih ostvarenja izuzev što u poslednjoj godini dolazi do rasta bruto dobitka, ali rast operativnih troškova u 2012 dovodi do smanjenja poslovnog dobitka i neto dobitka i u 2012. godini.

Dijagram 3: Kretanje poslovnih prihoda i rashoda

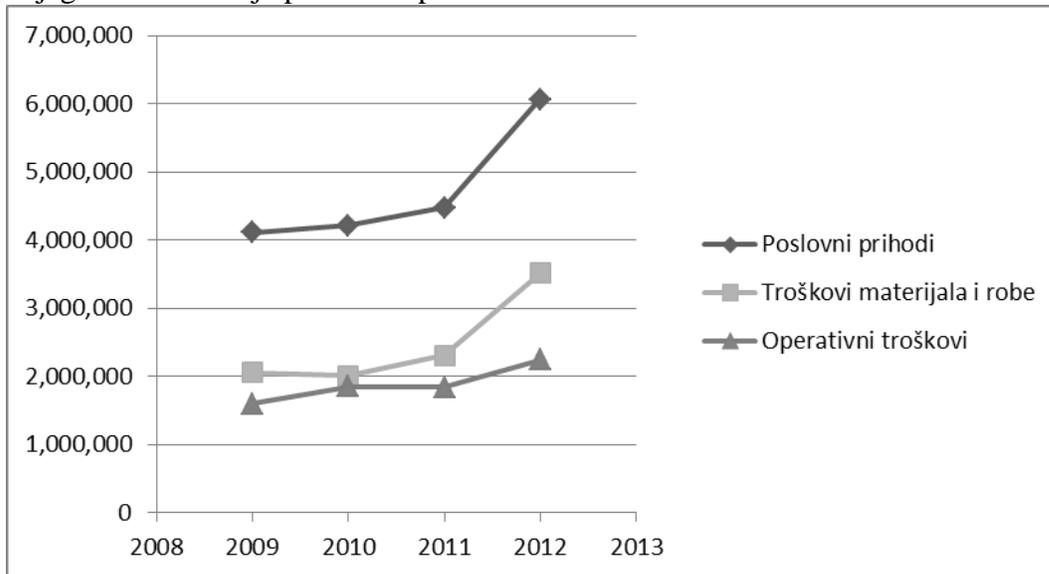


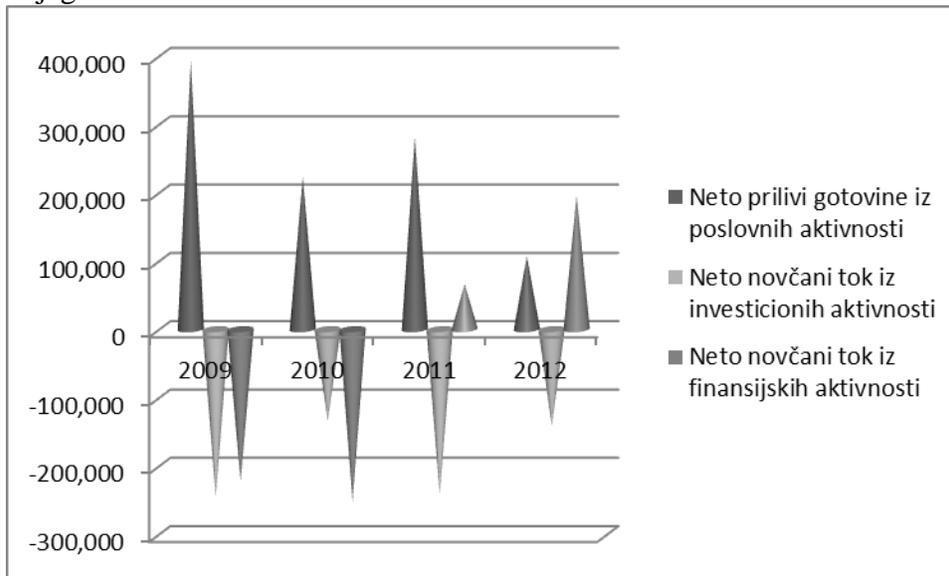
Tabela 3: Sažeti izveštaj o tokovima gotovine u 000 RSD

| Dan bilansa | 31/12/2009 | 31/12/2010 | 31/12/2011 | 31/12/2012 |
|---|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti | | | | |
| Prodaja i primljeni avansi | 4,444,028 | 4,870,910 | 4,566,750 | 6,464,667 |
| Ostali prihodi iz redovnog poslovanja | 108,472 | 234,730 | 131,683 | 116,681 |
| Isplate dobavljačima i dati avansi | 3,540,244 | 4,212,749 | 3,677,418 | 5,220,496 |
| Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi | 575,910 | 623,145 | 668,751 | 1,098,223 |
| Plaćene kamate | 6,127 | 17,811 | 43,544 | 34,603 |
| Porez na dobitak | 35,997 | 28,422 | 26,397 | 15,618 |
| Plaćanja po osnovu ostalih javnih rashoda | 0 | 0 | 0 | 105,049 |
| Neto prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti | 394,222 | 223,513 | 282,323 | 107,359 |
| Rast | / | -43.30% | 26.31% | -61.97% |
| Novčani tokovi iz aktivnosti investiranja | | | | |
| Prodaja akcija i udela (neto priliv) | 0 | 34,852 | 20,490 | 0 |
| Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava | 5,403 | 2,381 | 0 | 32,082 |
| Primljene kamate iz aktivnosti investiranja | 44 | 0 | 0 | 12,717 |
| Primljene dividende | 0 | 49,913 | 9,147 | 0 |
| Kupovina akcija i udela (neto odliv) | 0 | 0 | 0 | 8,476 |
| Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava | 176,672 | 217,183 | 136,263 | 157,863 |
| Rast | / | 22.93% | -37.26% | 15.85% |
| Ostali finansijski plasmani (neto) | -74,880 | -3,800 | -135,676 | -20,110 |
| Neto novčani tok iz investicionih aktivnosti | -246,105 | -133,837 | -242,302 | -141,650 |
| Novčani tokovi iz aktivnosti finansiranja | | | | |
| Isplaćene dividende | 0 | 308,174 | 199,033 | 151,623 |
| Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi) | 226,532 | 275,546 | 302,946 | 218,786 |
| Dug. i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi) | 1,293 | 208,327 | 80,204 | 314,850 |
| Uvećanje osnovnog kapitala | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Otkup sopstvenih akcija i udela | 28,472 | 9,253 | 0 | 0 |
| Ostale finansijske aktivnosti | 419,565 | 2,247 | 5,206 | 22,233 |
| Neto novčani tok iz finansijskih aktivnosti | -222,798 | -252,455 | 66,097 | 196,024 |
| Neto priliv (odliv) gotovine i gotovinskih ekvivalenata | -74,681 | -162,779 | 106,098 | 161,733 |
| Gotovina na početku obračunskog perioda | 202,840 | 171,113 | 108,554 | 199,510 |
| Pozitivne (negativne) kursne razlike | 42,954 | 100,220 | -15,142 | 49,694 |
| Gotovina na kraju obračunskog perioda | 171,113 | 108,554 | 199,510 | 410,937 |

Nakon rasta neto novčanih tokova iz poslovnih aktivnosti u 2011, u 2012 dolazi do njihovog snažnog pada i prvi put u posmatranom periodu oni nisu dovoljni za pokriće kapitalnih izdataka. Ovakav trend može imati negativne posledice po buduću finansijsko - strukturnu poziciju. Nedostatak gotovine kreirane iz suštinskog poslovanja nužno vodi u

dotatno zaduživanje što se vidi i iz dela izveštaja o novčanim tokovima koji se odnosi na finansijske aktivnosti. U poslednje dve godine neto novčani tokovi iz finansijski aktivnosti su pozitivni što je rezultat dodatnog zaduživanja. Dodatno zaduživanje u poslednje dve godine je korišćeno i za isplatu dividendi što svakako nije opravdano, pogotovo ako imamo u vidu i smanjenje kapitalnih izdataka u ove dve poslednje godini što se u izvesnoj meri može pravdati i opštim padom privredne aktivnosti.

Dijagram 4: Analiza novčanih tokova



Analiza kratkoročnih finansijskih rizika

Tabela 4: Pokazatelji likvidnosti i gotovinski ciklus

| Naziv racia | ON | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | Sektor 2012 | Energoprojekt 2012 |
|---|-----|-------------|-------------|------------|-------------|-------------|--------------------|
| Racio tekuće likvidnosti | 2 | 1.58 | 1.83 | 1.58 | 1.27 | 0.83 | 1.54 |
| Racio redukovane likvidnosti | 1 | 1.42 | 1.59 | 1.27 | 0.98 | 0.58 | 1.27 |
| Racio likvidnosti na bazi NNT iz poslovanja | 0.4 | 0.29 | 0.17 | 0.19 | 0.04 | n/a | 0.01 |
| Koeficijent obrta zaliha u danima | | 21 | 22 | 35 | 49 | 106 | 84 |
| Koeficijent obrta potraživanja u danima | | 59 | 57 | 94 | 114 | | 103 |
| Koeficijent obrta dobavljača u danima | | 145 | 124 | 134 | 173 | | 139 |
| Gotovinski ciklus | | (64) | (45) | (5) | (10) | | 48 |

Likvidnost preduzeće predstavlja njegovu sposobnost da izmiruje obaveze u trenutku njihove dospelosti na taj način da ne ugrozi svoje kontinuirano poslovanje. Jedinstvo ima oba statička racia likvidnosti (tekući racio likvidnosti i redukovani racio likvidnosti) ispod orijentacione normale i od 2010 oba ova pokazatelja su u padu. U 2012 oni su veći

od proseka građevinskog sektor ali su niži od njihovih vrednosti za uporedivo preduzeće. Preduzeća svoje obaveze izmiruju gotovinom tako da je u analizu likvidnosti potrebno uvesti i analizu novčanih tokova pre svega promene na obrtnom kapitalu i dinamički racio likvidnosti koji predstavlja odnos između neto novčanih tokova iz poslovnih aktivnosti i prosečnih kratkoročnih obaveza. Pored toga u analizu likvidnosti je potrebno uključiti i pokazatelje efikasnosti jer preduzeće može da ima relativno niske pokazatelje statičke likvidnosti ali je sposobno da brzo proizvede, proda i naplati svoje proizvode i tako osigura svoju likvidnost.

Jedinstvo u celom posmatranom periodu ima dinamički racio likvidnosti ispod orjentacione normale i on je u 2012 na prilično niskom nivo. Posebno je zabrinjavajuće što u 2012 preduzeće predmet naše analize ima prilive gotovine na osnovu promena na obrtnom kapitalu što je posledica velikog povećanja neizmirenih obaveza prema dobavljačima. Ovakvo kretanje gotovine na osnovu obrtnog kapital je upozoravajuće kada imamo u vidu ukupno kreiranu gotovinu iz poslovnih aktivnosti u ovom periodu, i ono implicira da preduzeće ne uspeva da kreira gotovinu iz svog suštinskog poslovanja. U celom posmatranom periodu Jedinstvo ima negativan gotovinski ciklus što je poželjna karakteristika ali ne i kada je on ostvaren preteranim odugovlačenjem izmirenja obaveza prema dobavljačima jer se dobavljači mogu okrenuti prema drugim poslovnim partnerima i tako izazvati zastoje u poslovanju.

Racio kvaliteta prihoda predstavlja odnos novčanih priliva od prodaje i prihoda od prodaje. Ovaj pokazatelj je veoma važan indikator kvaliteta finansijskih izveštaja. Brži rast potraživanja od prihoda može biti posledica fiktivnog priznavanja prihoda, priznavanja prihoda pre njihovog nastanka ili neadekvatnog umanjenja obezvređenih potraživanja. Poželjno je da ovaj odnos bude blizu 1. Značajnije zaostajanje priliva za prihodima ukazuje na povećani rizik likvidnosti. U našem slučaju ovaj pokazatelj je u celom posmatranom periodu iznad 1. Međutim mi ovde imamo problem sa vrednostima racia kvaliteta dobitka. *Racio kvaliteta dobitka* predstavlja odnos između neto novčanih tokova iz poslovnih aktivnosti i neto dobitka. I njegova poželjna vrednost je 1. Preduzeće može da ima ovaj pokazatelj manji od 1 opravdano u slučaju kada ulazi u investicioni ciklus i ima odlive po osnovu obrtnog kapital što smanjuje neto novčane tokove iz poslovnih aktivnosti i stvara razliku između njih i neto dobitka. Ovo možda može biti opravdanje za vrednosti ovog pokazatelja od 0.46 i 0,77 u 2010 i 2011 respektivno, ali i tu imamo čudna kretanja veći odlivi na osnovu obrtnog kapitala u 2011 u odnosu na 2010 a ovaj pokazatelj je u toj godini veći. Vrednost ovog pokazatelja u 2012 predstavlja ozbiljan upozoravajući indikator pogotovo ako imamo u vidu iznos promena na obrtnom kapitalu u ovoj godini. Zaostajanje novčanih tokova iz poslovnih aktivnosti može biti posledica precenjivanja prihoda što ovde nije slučaj ali i potcenjivanja rashoda i kreiranja skrivenih gubitaka što u našem slučaju treba svakako detaljno dodatno ispitati jer vrednost ovog pokazatelja ukazuje na eventualno takvo ponašanje.

Dijagram 5: Racia likvidnosti

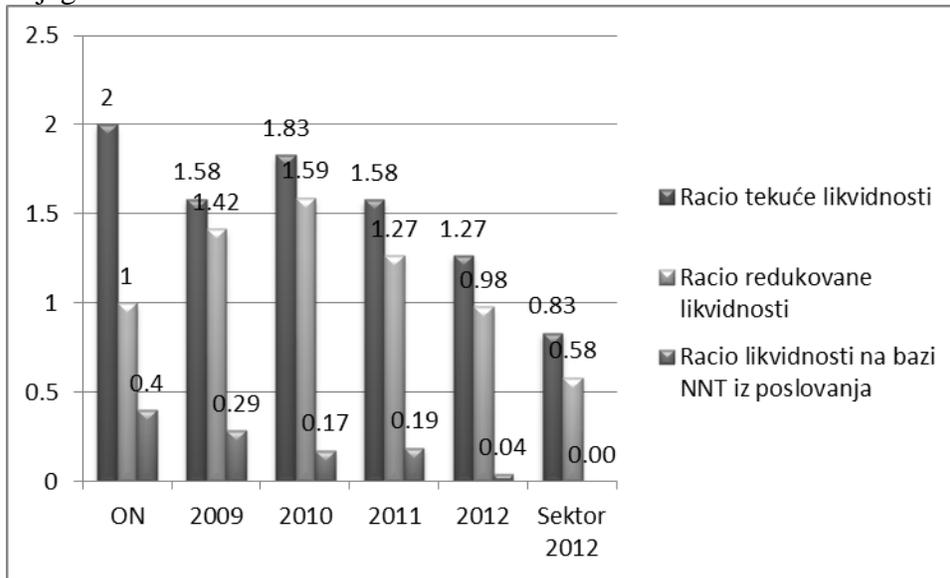
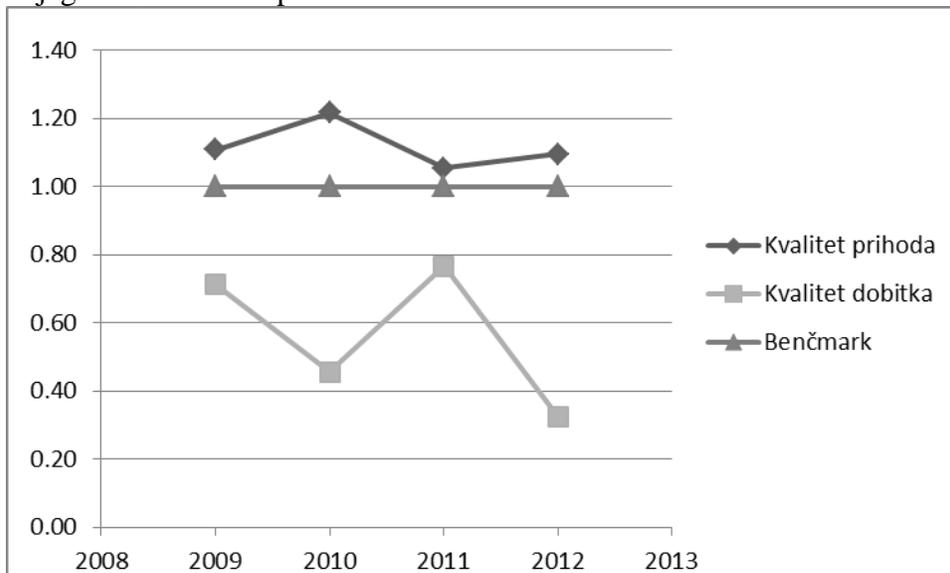


Tabela 5: Analiza novčanih tokova iz poslovnih aktivnosti

| Pozicija u 000 RSD / pokazatelj | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 |
|---|-----------|-----------|-----------|-----------|
| Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti | 4,552,500 | 5,105,640 | 4,698,433 | 6,581,348 |
| Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti | 4,158,278 | 4,882,127 | 4,416,110 | 6,473,989 |
| Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti | 394,222 | 223,513 | 282,323 | 107,359 |
| Novčani tok iz promena na nenovčanom obrtnom kapitalu | 78,605 | -333,205 | -712,429 | 547,909 |
| Kvalitet prihoda | 1.11 | 1.22 | 1.05 | 1.09 |
| Kvalitet dobitka | 0.71 | 0.46 | 0.77 | 0.32 |

Dijagram 6: Kvalitet prihoda i dobitka



Analiza dugoročnih finansijskih rizika

Tabela 6: Izveštaj o neto obrtnom kapitalu

| Pozicija, racio, u 000 RSD, % | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 |
|---|-----------|-----------|-----------|-----------|
| 1. Sopstveni kapital | 3,612,984 | 3,977,650 | 4,183,546 | 4,485,039 |
| 2. Stalna imovina | 2,775,110 | 3,321,807 | 3,390,401 | 3,726,793 |
| 3. Sopstveni NOK (1-2) | 837,874 | 655,843 | 793,145 | 758,246 |
| 4. Dugoročna rezervisanja i obaveze | 28,126 | 243,945 | 313,523 | 189,479 |
| 5. Neto obrtni kapital(3+4) | 866,000 | 899,788 | 1,106,668 | 947,725 |
| 6. Zalihe | 250,673 | 261,875 | 598,566 | 1,018,707 |
| 7. Višak (nedostatak) NOK u odnosu na zalihe (5-6) | 615,327 | 637,913 | 508,102 | -70,982 |
| 8. Kratkoročni krediti | 221,184 | 73,298 | 344,555 | 525,001 |
| 9. Višak (nedostatak) kreditnih izvora u odnosu na zalihe (7+8 ili 8-7) | 836,511 | 711,211 | 852,657 | 454,019 |
| 10. Racio pokrića zaliha NOK-om | 345.47% | 343.59% | 184.89% | 93.03% |
| 11. Racio pokrića obrtne imovine NOK-om | 36.78% | 45.26% | 36.67% | 21.14% |

Preduzeće predmet naše analize u celom posmatranom periodu ima pozitivan neto obrtni fond i to ne samo ukupni veći i sopstveni. Tako da možemo reći da Jedinstvo ima čvrstu finansijsku strukturu i ispoštovana elementarana pravila finansiranja. Ovo je utoliko važnije ako imamo u vidu prirodu njegovog poslovanja koja iziskuje znatnu fiksnu imovinu. Poželjno bi bilo da se ova relativno dobra strukturalno-finansijska pozicija koja otvara prostor za dodatno dugoročno zaduživanje iskoristi kako bi se otklonili problemi u tekućem poslovanju koji se ogledaju u nedovoljnoj sposobnosti generisanja novčanih tokova iz poslovnih aktivnosti.

Tabela 7: Pokazatelji solventnosti i efikasnosti

| Naziv racia | ON | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | Sektor 2012 | Energoprojekt 2012 |
|---|--------|-------|-------|------|------|-------------|--------------------|
| Racio pokrića stalne imovine | 1 | 1.30 | 1.20 | 1.23 | 1.20 | 0.58 | 1.27 |
| Racio pokrića realne imovine | 1 | 1.20 | 1.18 | 1.13 | 0.98 | 0.74 | 1.11 |
| Racio zaduženosti I | 1 | 0.42 | 0.33 | 0.53 | 0.83 | 1.74 | 1.14 |
| Racio zaduženosti II | - | 0.01 | 0.06 | 0.07 | 0.04 | 0.50 | 0.26 |
| Racio pokrića kamata zaradom | 5 do 7 | 74.58 | 19.48 | 7.48 | 8.83 | n/a | 2.63 |
| Racio pokrića kamata NNT iz poslovanja | - | 64.34 | 12.55 | 6.48 | 3.10 | n/a | 0.33 |
| Racio pokrića obaveza NNT iz poslovanja | 0.20 | 0.28 | 0.16 | 0.16 | 0.04 | n/a | 0.01 |
| Pokriće kapitalnih izdataka | | 2.23 | 1.03 | 2.07 | 0.68 | n/a | 0.11 |
| Racio obrta poslovne imovine | 0.84 | | 0.81 | 0.76 | 0.83 | 0.36 | 0.96 |
| Racio obrta fiksne imovine | 4.18 | | 3.61 | 3.30 | 4.24 | 0.65 | 3.23 |
| Racio obrta kapitala | 1.17 | | 1.11 | 1.10 | 1.40 | 1.00 | 2.13 |
| Racio obrta obrtne imovine | 1.84 | | 1.94 | 1.79 | 1.62 | 1.02 | 1.47 |

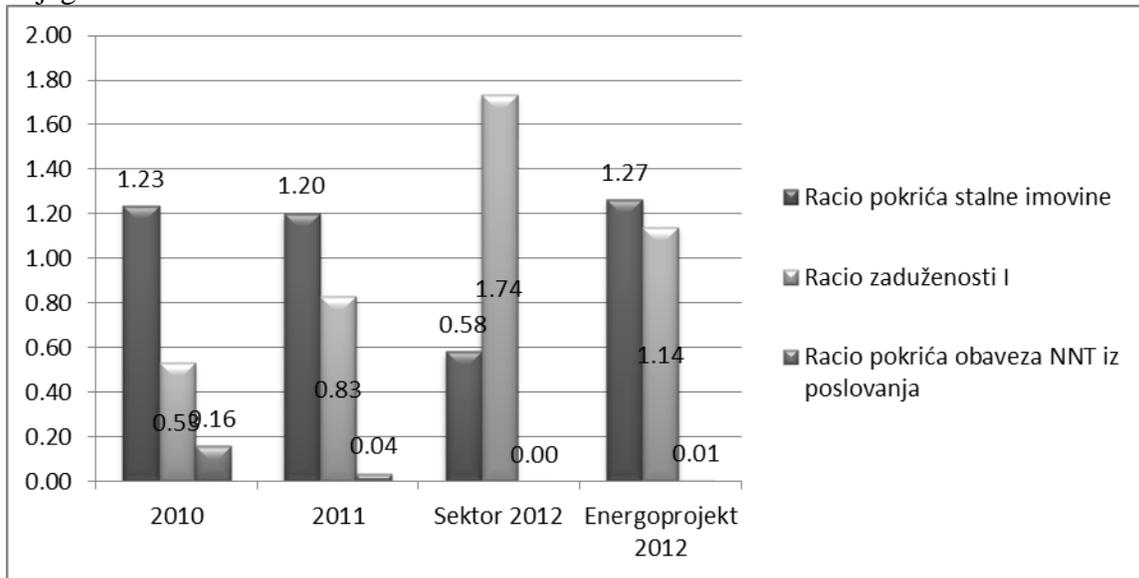
Solventnost preduzeća predstavlja njegovu sposobnost da u roku i prema ranije ugovorenoj dinamici plaća kamate i vrši otplatu dugoročnih obaveza. Racio analiza efikasnosti predstavlja važan segment racio analize finansijskih izveštaja. Prilikom analize likvidnosti videli smo kakav je uticaj racia obrta potraživanja, zaliha i dobavljača na poziciju likvidnosti preduzeća predmeta naše analize. Pored toga racia efikasnosti utiču i na solventnost i profitabilnost. Poželjno je da ovi pokazatelji budu što veći. Naravno u njihovoj analizi je potrebno uzeti u obzir i čime su određene vrednosti nazivnika ovih pokazatelja. Niska imovinska osnovica, tj. poslovanje sa zastarelom imovinom neopravdano pokazuje ovaj pokazatelj u boljem svetlu.

Jedinstvo u celom posmatranom periodu ima racia pokrića stalne i realne imovine, kao i racia zaduženosti daleko bolja od sektorskih proseka za ove pokazatelje. Takođe ovi pokazatelji su u celom posmatranom periodu dobri i u odnosu na njihove orjentacione normale.

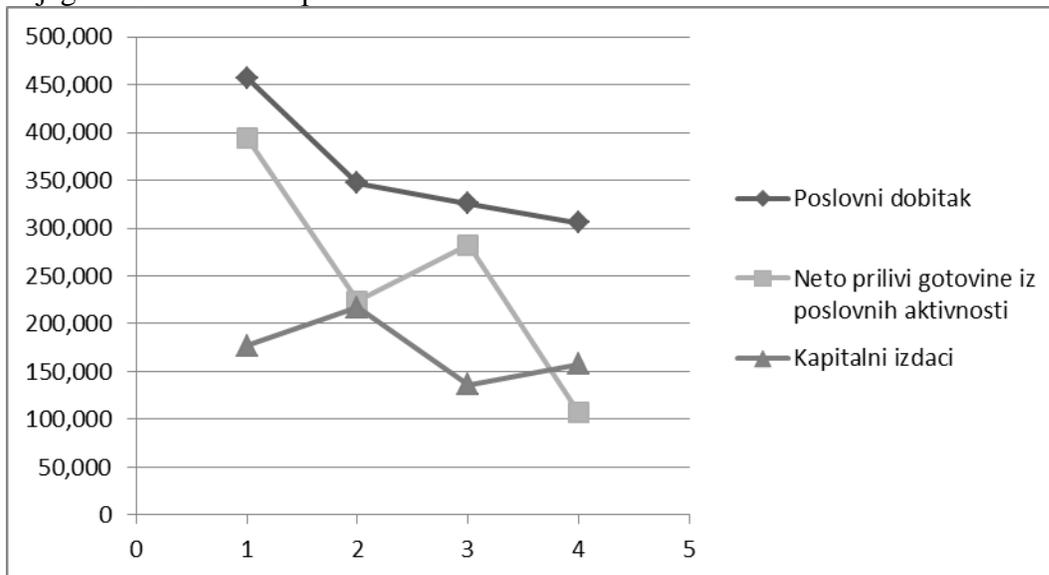
Međutim i ovde nas vrednosti racia pokrića kamate NNT iz poslovanja i racio pokrića obaveza NNT iz poslovanja u 2012 vraćaju na već ranije detektovani problem nedostatka generisanja gotovine iz suštinskog poslovanja.

Preduzeće predmet naše analize ima sporiji obrt ukupne imovine od uporedivog preduzeća ali je u isto vreme ovaj pokazatelj kod našeg preduzeća daleko iznad proseka za sektor u kojem ono posluje.

Dijagram 7: Racia solventnosti



Dijagram 8: Pokriće kapitalnih izdataka



Analiza profitabilnosti

Tabela 8: Pokazatelji profitabilnosti u %

| Naziv racia | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | Sektor 2012 | Energoprojekt 2012 |
|-------------------------|-------|-------|-------|-------|-------------|--------------------|
| Stopa bruto dobitka | 29.04 | 27.52 | 29.83 | 26.72 | n/a | 30.44 |
| Stopa poslovnog dobitka | 11.12 | 8.23 | 7.28 | 5.04 | 2.17 | 2.80 |
| Stopa neto dobitka | 13.48 | 11.63 | 8.24 | 5.47 | -7.61 | 3.45 |
| ROA | 11.26 | 9.39 | 6.29 | 4.53 | -2.72 | 3.30 |
| ROE | 15.80 | 12.91 | 9.03 | 7.64 | -7.57 | 7.34 |

Osnovna svrha preduzeća je kreiranje dodate vrednosti. Dodata vrednost je svorena kada je prinos na uloženi kapital veći u odnosu na cenu kapitala. Na tržištima u nastajanju u merenju kreiranja vrednosti kao oportunitetni trošak tj. cena kapitala se često uzima kamata na dugoročne devizne štedne uloge, što i nije najsretnije rešenje. Ako usvojimo taj kriterij možemo reći da Jedinstvo kreira dodatnu vrednost. Njegova ROE čak i u poslednjoj godini je zadovoljavajuća ako imamo u vidu da je ROE od 10% do 15% prosek i za S&P 500 u poslednjih nekoliko desetina godina. Međutim, ono što je zabrinjavajuće Jedinstvo u celom posmatranom periodu ima pad pokazatelja profitabilnosti u kontinuitetu. Ovi pokazatelji za preduzeće predmet naše analize su bolji od prosečnih sektorskih pokazatelja, kao i od pokazatelja profitabilnosti kod uporedivog preduzeća izuzev za stopu bruto dobiti koju Energoprojekt u 2012 ima veću nego što je ona kod Jedinstva. Naravno prilikom analize profitabilnosti ne smemo da zaboravim ranije iskazanu potrebu za *ispitivanjem kvaliteta dobitka*.

Dijagram 9: Kretanje pokazatelja profitabilnosti

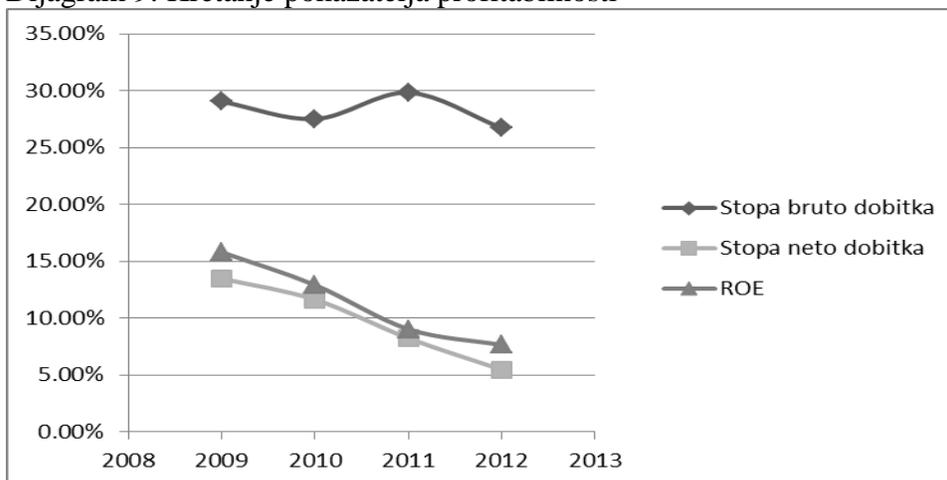


Tabela 9: DuPont sistem analize profitabilnosti u % / koeficijentima

| Pokazatelj | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | Sektor 2012 | Energoprojekt 2012 |
|------------------------------------|-------|-------|------|------|-------------|--------------------|
| Profitabilnost u odnosu na prihode | 13.48 | 11.63 | 8.24 | 5,47 | -7.61 | 3.45 |
| x | x | x | x | x | x | x |
| efikasnost | 0.84 | 0.81 | 0.76 | 0.83 | 0.36 | 0.96 |
| = | = | = | = | = | = | = |
| ROA | 11.26 | 9.39 | 6.29 | 4.53 | -2.72 | 3.30 |
| x | x | x | x | x | x | x |
| Stepen zaduženosti | 1.40 | 1.38 | 1.44 | 1.69 | 2.79 | 2.22 |
| = | = | = | = | = | = | = |
| ROE | 15.80 | 12.91 | 9.03 | 7.64 | -7.57 | 7.34 |

DuPont sistem analize profitabilnosti razlaže analizu profitabilnosti na komponente što omogućava sagledavanje uticaja pojedinih komponenti na krajnji izraz profitabilnosti kao i analizu pokretača vrednosti preduzeća. Vidimo da Jedinstvo ima pad profitabilnosti u posmatranom periodu. Taj pad profitabilnosti je uzrokovan smanjenjem profitabilnosti u odnosu na prihode koja je merena kao odnosn neto dobitka i prihoda od prodaje. Iz tabele vidimo da u poslednjoj godini imamo rast leveridža i efikasnosti koji pozitivno utiču na profitabilnost ali je to nedovoljno da zaustavi pad ROE zbog smanjenja neto dobitka. Profitabilnost u odnosu na prihode meri efikasnost upravljanja troškovima preduzeća kao i njegovu cenovnu moć. Posledica finansijske krize je i to da usled nedostatka poslova preduzeća iz sektora građevinarstva na tenderima nude niže cene što svakako ima negativan uticaj na stopu neto dobitka i u krajnosti na konačne izraze profitabilnosti u odnosu na uloženu imovinu i kapital. U našem slučaju posebno u poslednjoj godini taj efekat je multiplikovan i rastom troškova.

Analiza rizika bankrotstva

Dijagram 10: EMS Model

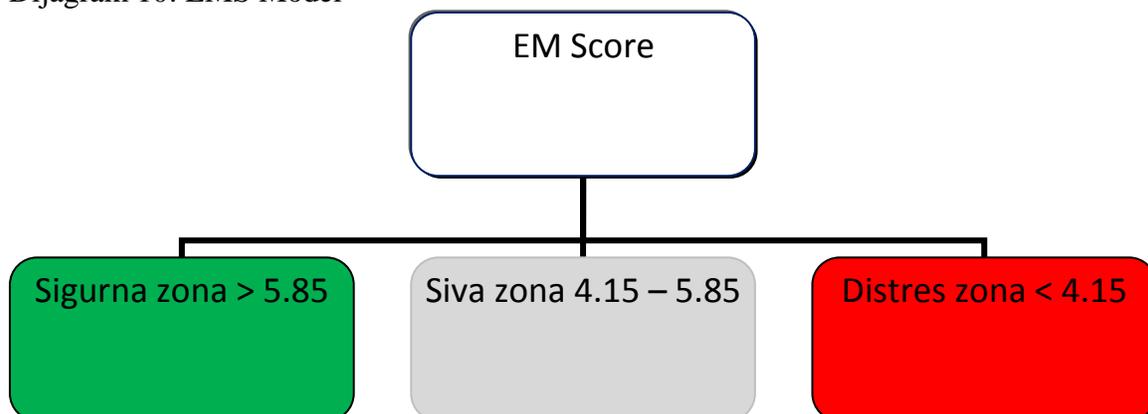


Tabela 10: EM Score

| Varijabla*parametar | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 |
|---|-------------|-------------|-------------|-------------|
| (Obrtni kapital / aktiva) x 6.56 | 1.11 | 1.11 | 1.13 | 0.76 |
| (Zadržana zarada / aktiva) x 3.26 | 0.63 | 0.70 | 0.69 | 0.64 |
| (Poslovni dobitak / aktiva) x 6.72 | 0.60 | 0.44 | 0.34 | 0.25 |
| (Sopstveni kapital / ukupne obaveze) x 1.05 | 2.51 | 3.14 | 1.98 | 1.26 |
| Konstanta | 3.25 | 3.25 | 3.25 | 3.25 |
| EM Score | 8.09 | 8.65 | 7.39 | 6.16 |
| Rejting | AA+ | AAA | AA | BBB |

Tabela 11: Taffler z-score model

| Varijabla*parametar | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 |
|---|--------------|--------------|-------------|-------------|
| Konstanta | 3.20 | 3.20 | 3.20 | 3.20 |
| (Neto dobit pre poreza/kratkoročne obaveze)*12.81 | 4.78 | 6.15 | 2.63 | 1.30 |
| (Obrtna imovina / ukupne obaveze)*2.50 | 3.89 | 3.74 | 3.39 | 3.01 |
| (Kratkoročne obaveze / ukupna aktiva)*-10.68 | -3.09 | -2.67 | -3.18 | -4.60 |
| ne-kreditni interval*0.029 | 1.91 | 1.91 | 1.38 | -0.14 |
| z-score | 10.68 | 12.32 | 7.42 | 2.77 |

Napomena: ne-kreditni interval = (Obrtna imovina – zalihe – kratkoročne obaveze) / ((Prihodi od prodaje – dobitak pre oporezivanja – amortizacija i rezervisanja)/365)

Dijagram 11: Taffler z-score model

